

හික්කඩුව නගර සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

හික්කඩුව නගර සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 181(1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක් වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට හික්කඩුව නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිවයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිවයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.
හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකි වන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, නගර සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රු.535,500 ක් වූ පරිගණක යන්ත්‍ර 06 ක වටිනාකම පරිගණක හා උපාංග යටතේ දැක්විය යුතු වුවද යන්ත්‍ර හා උපකරණ යටතේ දක්වා තිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම තුළින් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි වත්කම් කාණ්ඩය යටතේ දැක්විය යුතුය.
(ආ) සභාව සතුව භෞතිකව නොපවතින රු.මිලියන 5.59 ක් වූ යන්ත්‍ර 02 ක හා වාහනයක වටිනාකම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කර තිබීමෙන් ජංගම නොවන වත්කම් එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දැක්වුණි.	මෙම අයිතම සභාවේ භෞතිකව නොමැති බවත් එය පිළිබඳව තවදුරටත් සොයා බලා ඉදිරි කටයුතු සිදුකරන බව.	භෞතිකව නොමැති වත්කම් පිළිබඳ වහාම විමර්ශනයක් සිදුකර නිත්‍යානුකූල පියවර ගත යුතු අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම්වල නිවැරදි වටිනාකම් දැක්විය යුතුය.
(ඇ) රු.100,000 ක් වූ ටයර් 04 ක වටිනාකම ලී බඩු හා උපකරණ යටතේ ඇතුළත් කිරීම නිසා ලී බඩු උපකරණ වටිනාකම එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දැක්වා තිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම තුළින් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ටයර්වල වටිනාකම ලී බඩු වටිනාකමින් ඉවත්කර ටයර් තොග වටිනාකමට ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ඈ) සභාව සතුව පවතින ඉඩම් කැබලි 62ක වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	රු වටිනාකම ලැබුණු පසු 2025 අවසන් ගිණුම තුළින් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ඉඩම් තක්සේරුකර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

වගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගිණුම් විෂයයන් 09 කට අදාළ ශේෂයන් සහ ඒවාට අදාළ උපයෝගී ලේඛන හා උපලේඛනවල දැක්වෙන ශේෂයන් අතර රු.මිලියන 21.41ක වෙනසක් විය.	ගිණුම්වල පවතින වෙනස පිළිබඳ සොයාබලා කරුණු ඉදිරිපත් කරන බව.	වෙනස්කම් සඳහා හේතු හඳුනාගෙන නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව දේපල පිරියත හා උපකරණ එකතු කිරීම්වල අගය රු.මිලියන 1.76 ක් වුවද ශුද්ධ වත්කම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශයෙහි එය රු.මිලියන 2.22 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම තුළින් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වෙනස හඳුනාගෙන නිවැරදි කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දකුණු පළාත්, පළාත් පාලන කොමසාරිස් 2010 දෙසැම්බර් 27 දිනැති, අංක දපපා/පපාකො/2010/01 දරන චක්‍රලේඛයේ 05 වන වගන්තිය	නගර සභාවට අයත් හික්කඩුව සාප්පු සංකීර්ණය, කුමාරකන්ද සාප්පු සංකීර්ණය 01, 02, හික්කඩුව පොදු වෙළඳපොල සහ හික්කඩුව මාළු වෙළඳපොල කඩ කාමර 47 ක ගිවිසුම් කාලය අවසන් වී තිබුණු නමුත් ඒවා යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.	බදුකරුවන් ලිඛිතව දැනුවත් කර ඇති අතර ඉදිරියේදී ගිවිසුම් පරිදි ක්‍රියා නොකරන සියලු කඩ සභාවට පවරා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	කඩකාමර සඳහා ගිවිසුම් යාවත්කාලීන කළයුතු අතර ගිවිසුම් පරිදි කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.මිලියන 47.49 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.මිලියන 32.92 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.	බිල්කළ ආදායම රු.	රැස්කළ ආදායම රු.	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය රු.	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.	බිල්කළ ආදායම රු.	රැස්කළ ආදායම රු.	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය රු.
වරිපනම් හා බදු	41,530,550	47,483,921	37,651,528	49,235,925	25,269,759	36,545,992	39,460,140	39,403,532
කුලී	9,023,400	12,896,330	12,804,500	1,417,809	12,197,400	7,733,555	10,715,402	1,325,979
බලපත්‍ර ගාස්තු	569,000	487,735	489,735	47,555	524,300	554,810	555,610	47,555
වෙනත් ආදායම්	7,395,362	14,361,316	14,361,316	-	8,385,000	8,961,407	8,961,407	-
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
	58,518,312	75,229,302	65,307,079	50,699,289	46,376,459	53,795,764	59,692,559	40,777,066

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වරිපනම්		
සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි 01 දිනට රු. මිලියන 39.4 ක් වූ මුළු හිඟ වරිපනම් හා බදු ආදායම වර්ෂය අවසන් වන විට රු.මිලියන 49.23 ක් දක්වා රු.මිලියන 9.83 කින් වර්ධනය වී තිබුණි.	ඉදිරියේ දී වරිපනම් රැස්කිරීම වැඩිකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට වැඩ පිළිවෙළක් කඩිනමින් සකස් කර අය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) කුලී		
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මිලියන 1.42 ක කුලී හිඟව පැවතුණි.	හිඟ අයකරගැනීමට බදුකරුවන් වෙත ලිපි යොමු කර ඇති බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට වැඩ පිළිවෙළක් කඩිනමින් සකස් කර අය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) වෙනත් ආදායම්		
පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත	මුද්දර ගාස්තුව වෙනුවෙන්	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට

වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මුද්දර ගාස්තු වෙනුවෙන් රු.මිලියන 14.37 ක් හා උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.137,784 ක් ලැබිය යුතුව තිබුණි.

රු.14,365,885 ක මුදලක් හා උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.165,000 ක මුදලක් ලැබීමට ඇති බව.

විධිමත් වැඩපිළිවෙළක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුලදී කසළ කළමනාකරණ කටයුතු වෙනුවෙන් රු.මිලියන 38.76 ක වියදම් දරා තිබුණු නමුත් කසළ කළමනාකරණය සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු අතර 2024 ඔක්තෝබර් මාසයෙන් පසු රැස්කරන ලද නොදිරන කසළ සභාවට අයත් වලමුල්ල ආදාහනාගාරය අවට ප්‍රදේශයට බැහැර කර තිබුණි.	නොදිරන කසළ එකතු කිරීම සීමා කිරීම, මහජනතාව විසින් උත්පාදනය කරනු ලබන නොදිරන කසළ ජනනය කිරීම අඩුකිරීමට සහ එම නොදිරන කසළ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සඳහා ජනතාව ආකල්පමය වශයෙන් වෙනස් කිරීමට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇති බව.	විධිමත් කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර නොදිරන කසළ ප්‍රභවය අඩු කිරීමට දිරිමත් කළ යුතුය.
(ආ) නගර සභා ආඥා පනතේ 157(9)(ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව අතුරු ව්‍යවස්ථා පිළියෙල කර කසළ බද්දක් අය කිරීමට කටයුතු කළ හැකි වුවත්, සභාව විසින් කසළ බදු අයකළ හැකි වෙළඳ ව්‍යාපාර පිළිබඳ සංගණනයක් සිදු කර කසළ බදු අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	කසළ බද්ද ගැසට් කිරීම ඉදිරියේදී සිදු කරන බව.	කසළ බදු අයකළ හැකි වෙළෙඳ ව්‍යාපාර පිළිබඳ සංගණනයක් කර ඉදිරි කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නගර සභාව සතු වෑන් රථයට 2022 වර්ෂයේදී සිදු වූ හානියක් හේතුවෙන් අලුත්වැඩියාව සඳහා රු.මිලියන 4.47 ක ඇස්තමේන්තුවක් ඉදිරිපත් කර තිබුණු පෞද්ගලික ආයතනයක් වෙත යොමු කර තිබුණද, ඊට අදාළ ඇස්තමේන්තුව යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරුවරයකු විසින් අනුමත කර නොතිබුණි. එමෙන්ම එම ආයතනයේ අලුත්වැඩියා කටයුතු ප්‍රමාද බව දක්වමින් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් බැහැරව රු.මිලියන 6.59 ක ඇස්තමේන්තුවට වෙනත් ගරාජයකට	ඉංජිනේරු අනුමැතිය ලබා නොගැනීම හා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් බැහැරවීම පිළිබඳ වගකිව යුතු නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතු බව.	ඉංජිනේරු අනුමැතිය ලබා නොගැනීම හා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් බැහැරවීම පිළිබඳ වගකිව යුතු නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය.

යොමුකර අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකර තිබුණු අතර රු.මිලියන 3.43 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි.

(ආ) මුදල් රෙගුලාසි 104 වාර්තාවේ නිර්දේශ අනුව වෑන් රථයට සිදු වූ රු.3,431,900ක අලාභය වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකර ගෙන නොතිබුණි.

ඉදිරියේ දී මුදල් හා ප්‍රතිපත්ති කමිටුව මගින් අලාභය ගණනය කිරීමෙන් අනතුරුව වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ගෙන් එම මුදල අයකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.

මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) හික්කඩුව සමුද්‍ර ජාතික උද්‍යානයේ ක්‍රියාත්මක ගල්මල් නැරඹීමේ වීදුරු පතුල් බෝට්ටු සේවාව සඳහා එක් දේශීය සංචාරකයකුගේ ගමන් වාරයකින් රු.300ක්ද, විදේශීය සංචාරකයකුගේ ගමන් වාරයකින් රු.1000ක්ද බැගින් විනෝද බදු අය කිරීමට නගර සභාව කටයුතු කර තිබුණු නමුත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් 07 දිනෙන් පසු සභාව විසින් එකී විනෝද බදු අය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2025 වර්ෂයේ සිට සභාවේ සේවකයන් දෙදෙනෙකු මේ සඳහා සේවයේ යොදවා ඇති අතර එම කටයුතු අධීක්ෂණය සඳහා ආදායම් පරීක්ෂකවරු පත්කර ඇති බව.

සභාවට ආදායම් අහිමි කිරීම සම්බන්ධ විමර්ශනයක් සිදු කර වගකිව යුතු නිලධාරීන් හඳුනාගෙන අහිමි වූ ආදායම් අයකර ගත යුතු අතර ආදායම් ලබා ගැනීමට ක්‍රමවත් සහ නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් යෙදිය යුතුය.

3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට සභාවෙහි පෙර පාසල් ගුරු තනතුරු 03 ක, සංවර්ධන නිලධාරී තනතුරු 07 ක, කාර්යාල කාර්ය සහායක තනතුරු 02 ක, වැඩ ක්ෂේත්‍ර කම්කරු තනතුරු 03 ක සහ සෞඛ්‍ය කම්කරු තනතුරු 13 ක අතිරික්තතා පැවතුණි.	විගණන නිරීක්ෂණය හා එකඟ වන බව.	සභාවේ කාර්යන් හා විෂය පථය අනුව කාර්ය මණ්ඩල සමාලෝචනයක් සිදුකර ඒ අනුව කාර්ය මණ්ඩලය කළමනාකරණය කළ යුතුය.
(ආ) සභාවේ සේවය කර විශ්‍රාම ගිය, ස්ථාන මාරු වූ හා සේවය අත්හිට වූ සේවකයින් 17 දෙනෙකුගෙන් රු.මිලියන 1.38ක සේවක ණය සභාවට අයවිය යුතුව පැවතුණි.	ඉදිරියේ දී ණය මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කඩිනමින් කටයුතු කළ යුතුය.